

Erica Terpstra; politica met sporthart

Door Rypke Bakker

Of het nu gaat om de discussie over de Olympische Spelen in Beijing, het pleiten voor een minister van Sport door Richard Krajicek of simpelweg het juichen van Jan Peter Balkenende tijdens Nederland – Frankrijk; sport en politiek hebben met elkaar te maken hebben. Een zoektocht naar de Nederlandse personificatie van sport en politiek komt altijd uit bij één en dezelfde vrouw: Erica Terpstra, voormalig topzwemster en VVD-coryfee, maar bovenal supporter van de Nederlandse sport.

We schrijven de zomer van 1996. Dankzij een overwinning op Groot-Brittannië na het nemen van strafballen hebben de Nederlandse hockeydames bij de Olympische Spelen in Atlanta zojuist de bronzen medaille veiliggesteld. Prins Willem Alexander, die vanaf de tribune het duel had gadegeslagen, rent na afloop in zijn korte broek enthousiast het veld op om vervolgens uitbundig mee te hossen met de feestende hockeysters. Het levert de kroonprins vanuit Nederland het verwijt op dat hij zich vanwege zijn functie representatiever zou moeten gedragen. *NRC Handelsblad* noemt het gedrag van Willem Alexander zelfs ‘kroonprinsonwaardig’. Al moet ook gezegd worden dat groot deel van het Nederlandse volk de feestende prins wel weet te waarderen.

In kielzog van de prins juicht ook Erica Terpstra mee. Als staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van het eerste kabinet Kok is zij uiteraard ook een veelgeziene gast in Atlanta. Hartstochtelijk juicht ze menig Nederlandse sporter richting een medaille. Ook bij andere sportevenementen is Terpstra in haar jaren als staats-

secretaris veelal aanwezig. Haar opvallende gezette verschijning en haar gepassioneerd aanmoedigen, maken haar populair onder de Nederlandse bevolking. Kritiek vanuit de media, die er wel kwam na het frivole juichen van Willem Alexander, blijft uit. Sterker nog, wanneer Terpstra in 1995 na de zenuwslopende voetbalwedstrijd Nederland - Wit-Rusland *matchwinner* Yuri Mulder om de hals vliegt, zit heel het land smullend voor de televisie.

Zwemcarrière

Door haar jarenlange steun aan de sporters is Terpstra uitgegroeid tot bekendste supporter van de sport in Nederland. De Olympische Spelen zijn voor veel Neder-

worden. Haar vader werd in 1929 Nederlands kampioen veldlopen en haar moeder, een Oostenrijkse, was in haar jonge jaren een begenadigd skiester. Geloof het of niet, maar de iele en magere bouw van de op 26 mei 1943 in Den Haag geboren Erica, was de reden dat ze op elfjarige leeftijd begon met zwemmen. “Ik was als jong meisje zo kwetsbaar dat als iemand mijn arm vastpakte, die regelmatig uit de kom schoot. Op advies van de huisarts ben ik daarom lid geworden bij zwemvereniging HZ&PC. Hij hoopte dat ik daardoor wat steviger zou worden.”

De eerste jaren zwemt Terpstra bepaald niet gedisciplineerd. Naar eigen zeggen omdat ze van nature nogal lui is. Doordat ze op haar vijf-

“Natuurlijk won ik op de vrije slag. Ik ben een liberaal”

landers pas compleet als zij langs de lijn staat. Haar eigen verleden als zwemster is misschien wel de drijvende kracht achter haar passie voor de sport. Dat Terpstra het op het sportieve vlak in haar leven ver zou schoppen, mag gezien haar afkomst geen verrassing genoemd

worden. Haar vader werd in 1929 Nederlands kampioen veldlopen en haar moeder, een Oostenrijkse, was in haar jonge jaren een begenadigd skiester. Geloof het of niet, maar de iele en magere bouw van de op 26 mei 1943 in Den Haag geboren Erica, was de reden dat ze op elfjarige leeftijd begon met zwemmen. “Ik was als jong meisje zo kwetsbaar dat als iemand mijn arm vastpakte, die regelmatig uit de kom schoot. Op advies van de huisarts ben ik daarom lid geworden bij zwemvereniging HZ&PC. Hij hoopte dat ik daardoor wat steviger zou worden.”

“Natuurlijk op de vrije slag. Ik ben een liberaal”, grapt ze nu bijna vijftig jaar later. Ook op school gaat het Terpstra voor de wind. Tussen het zwemmen door behaalt ze haar gymnasiumdiploma.

De zwemcarrière van Terpstra verloopt voorspoedig. In 1964 plaatst

Chinese immigranten en als journaliste. In de jaren zeventig rolt ze echter bij toeval de politiek in. Er komt in die jaren meer en meer een discussie opgang over het nationale sportbeleid. In de commissie die wordt samengesteld uit vertegenwoordigers uit diverse geledin-

op dat moment het langst zittende kamerlid. Alleen in de periode van 1994 tot 1998 ontbrak Terpstra in de Kamer, vanwege haar functie als staatssecretaris in het eerste paarse kabinet. In haar 25 jaar als volksvertegenwoordigster heeft zij zich vooral ingezet voor ontwikkelingen die het leven van ouderen en mensen met een handicap moeten veraangenamen.

Na haar terugtreding als kamerlid werd Terpstra gekozen als voorzitter van NOC*NSF, het Nederlands Olympisch comité. In een onderlinge verkiezing versloeg ze Ruud Vreeman die door het bestuur was voorgedragen. Ze werd daarmee een heuse ‘sportbobo’. In het vaak gehoorde verwijt dat je deze bobo’s alleen maar ziet bij grote successen, herkent Terpstra zich absoluut niet. “Ja, sportbestuurders zie je ook bij successen bij grote evenementen, maar dag in dag uit zijn ze ook in touw bij kleinere evenementen en gebeurtenissen, waar echt geen camera bij staat.”

Als voorzitter van NOC*NSF is Terpstra inmiddels herkozen tot 2010. Bij de komende Olympische Spelen in Beijing zal ze dus wederom aanwezig zijn. Uiteraard vanwege haar functie, maar tevens niet minder als gepassioneerd supporter van de Nederlandse sporters. ■

Erica Terpstra, de bekendste supporter van de Nederlandse sport

ze zich voor de Olympische Spelen in Rome. Op de 100 meter vrije slag finisht ze als zesde en bij de 4 x 100 meter vrije slag is een vierde plaats voor haar en de andere Nederlandse dames weggelegd. De Nederlanders zwemmen in Rome nog in een gebreed zwempak. Terpstra: “Dat pak zoog zich gedurende de race helemaal vol met water. Na afloop was het zo zwaar geworden dat je kruis tussen je knieën hing.” Vier jaar later bij de Olympische Spelen in Tokyo - Terpstra studeert dan inmiddels Chinees en Japans in Leiden- valt ze wel in de prijzen. In een moderner zwempak wordt op de 4 x 100 meter wisselslag zilver gewonnen en op de 4 x 100 meter vrij slag wordt de bronzen medaille gepakt.

In de politiek

Na haar zwemcarrière werkt Terpstra als docent Nederlands voor

gen is Terpstra vertegenwoordiger namens de sporters. De opmerking van een PvdA-lid dat wedstrijd-sport niet belangrijk is en de Spelen slechts een commercieel evenement zijn, zorgt ervoor dat Terpstra nog meer geprikkeld wordt politiek actief te worden. “Ik dacht: als politici zich met de sport gaan bemoeien, zal ik me eens met de politiek gaan bemoeien.” Na zich eerst politiek georiënteerd te hebben, sluit ze zich aan bij de VVD. Het is in een tijd dat binnen de politieke partijen de roep om meer vrouwen toeneemt en dat helpt haar op te klimmen binnen de partij. Dankzij de restzetel die de VVD in 1977 op het laatste moment krijgt toegewezen, mag de oud-zwemkampioene dat jaar zitting nemen in de Tweede Kamer. De verwachtingen waren dat Terpstra geen blijvertje zou zijn, maar toen ze op 15 december 2003 afscheid nam, was ze

Bronnen:

- www.ericaterpstra.com
- Vliegenberg, T. ‘Ik vind ouder worden een heel interessante levensfase.’ Kwintez, 16 november 2005.
- Sandberg van Boelens, H. ‘Mooie muziek geeft mij een glimlach op mijn ziel,’ Metro, 14 december 2005.